

Posudek bakalářské práce Sofije Komarové

Prvky hrůzy v díle Mariany Enríquez

Pro napsání své bakalářské práce si Sofija Komarová vybrala téma: „prvky hrůzy“ v díle současné prozaiky a novinářky Mariany Enríquez. Tuto autorku lze zařadit do tzv. nové argentinské prózy, kde patří k nejvýznamnějším osobnostem současnosti.

Pro svou analýzu prvků hororového žánru hispanoamerické spisovatelky si studentka zvolila klasickou strukturu výkladu, od biografických souvislostí, až po motivický rozbor vybraných povídek z díla *Las cosas que perdimos en el fuego*.

S ohledem na způsob zpracování daného tématu, lze bakalářskou práci rozdělit na tři hlavní části. V první z nich se studentka krátce zaměřuje na autorčin životopis a její tvorbu a poukazuje na různé aspekty, které zásadním způsobem ovlivnily styl psaní a výběr témat této spisovatelky.

V druhé části nám Sofija Komarová přibližuje teoretická východiska, o která se opírá při analýze děl Mariany Enríquez. Jedná se zejména o teorii francouzsko-bulharského literárního vědce Tzvetana Todorova, který zformuloval svou teorii o fantastické literatuře na přelomu 60. a 70. let 20. století. Jedná se o analýzu fantastična, které se v uměleckém textu štěpí na podivuhodno a zázračno dle toho, zda jsou neobvyklé jevy v literárním díle vysvětlitelné, či nikoliv. V prvním případě narážíme na podivuhodno. Pokud tyto jevy obsahují jiné zákonitosti, které nepatří do světa čtenáře a literární postavy, mluvíme o zázračnu. Dle studentky je sloučení fantastična a hrůzy ve spojení s hororovými prvky logické, jelikož tato kombinace přináší do literatury emocionální intenzitu, napětí a diskomfort, které čtenáře pohlcují.

Sofije Komarová však vnímá teorii Tzvetana Todorva za ne zcela vyhovující, jelikož v jeho pojetí není prvek fantastična v současné literatuře vysvětlen v dostatečném rozsahu. Proto ve svém výkladu navazuje i na další významné vědce ze světa psychologie a literatury. Těmito osobnostmi jsou: Sigmund Freud, Rosemary Jackson a Ana María Barrenechea. V jejich statích lze rozšířit Todorovu teorii o další prvky jako jsou podvědomí nebo prostupnost literárního podivuhodna a zázračna, která ne vždy je možné v literárním díle od sebe oddělit.

Úvahy o psychologizaci postav a o prolínání prvků fantastična v literárním textu má studentka podložené v dostatečném rozsahu. V tomto bodě lze nicméně upozornit na jednu nepřesnost z teorie žánrů. Když Sofije Komarová mluví o fantastické literatuře, mluví o ní jako o literárním žánru. Fantastično můžeme v uměleckém textu vnímat jako určitý postoj vůči realitě nebo formu zpracování toho, co je skutečné a co nereálné. Co se týče literárních žánrů, v tomto případě můžeme mluvit např. o fantastické povídce nebo o fantastickém románu, nikoliv o samotném fantastičnu jako o žánru. V textu by se proto měly koncepty fantastična a literárního žánru od sebe lépe diferencovat.

Ve třetí části se studentka již zaměřuje na charakteristiku žánru povídky a aplikaci teoretických východisek na tvorbu Mariany Enríquez. Tyto rozborů lze vnímat jako jádro bakalářské práce. V nich se Sofija Komarová soustřeďuje na soubor několika povídek, ve kterých analyzuje společné a opakující se prvky ve všech zmiňovaných textech. Jedná se o děti, dům, duchy, nespolehlivé postavy a rituály. U těchto elementů se autorka bakalářské práce zaměřuje zejména na psychiku postav a na nevysvětlitelné jevy, které lze ve zmiňovaných povídkách najít. Touto analýzou Sofija Komarová navazuje zdařilým způsobem na své teoretické úvahy o fantastické literatuře uvedené na začátku bakalářské práce, které zde aplikuje na texty hispanoamerické spisovatelky.

Na základě všech svých rozborů studentka konstatuje, že technika, kterou Mariana Enríquez pro zpracování svých příběhů používá, pomáhá vytvořit hrozivou a strašidelnou atmosféru a také nevysvětlené jevy a otevřené konce, které vrhají do nejistoty jak čtenáře, tak hrdiny jednotlivých příběhů. Těmito myšlenkami ze závěru práce se tak uzavírá výklad Sofije Komarové, který propojuje prvky hrůzy s fantastickým v povídkách argentinské spisovatelky.

Z formálního hlediska je práce dobře strukturovaná. Až na drobné překlepy, lze považovat předloženou stať za zdařilou a s přesvědčivými závěry.

Práce Sofije Komarové splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji k obhajobě.

Navrhovaná známka: výborně.

Mgr. Roman Zaťko, Ph.D.

Oponent

04.06.2024